

Siikaisten kunta

Leikkikenttien turvallisuussuunnitelma

Siikaisten kunnan ylläpitämien leikkikenttien turvallisuussuunnitelma 2020

Anne Jarvenranta
12.5.2020

LEIKKIKENTTIEN JA LÄHILIIKUNTAPAikkojen KULUTTAJA- TURVALLISUUSLAIN 920/2011 7 § MUKAINEN TURVALLISUUSASIAKIRJA

Sisällys

1 Yleistä.....	2
1.1 Leikkikentät viheralueilla.....	2
1.2 Leikkikentät päiväkotien pihalla.....	2
1.3 Leikkikentät koulujen pihalla.....	2
2 Palvelun tarjoaja.....	2
3 Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt ja varahenkilöt.....	2
4 Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset.....	2
5 Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi tai tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi.....	3
6 Ohjeet erilaisia kohdan 4 mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten.....	3
7 Palvelun tarjoamisessa mukana olevien perehdyttäminen ja kouluttaminen turvallisuusasioihin.....	4
8 Palvelussa käytettävät tilat, rakenteet, välineet, reitit, eläimet, henkilösuojaimet ja muu tarpeisto sekä niitä ja niiden huoltoa koskevat vaatimukset.....	4
9 Palvelun tarjoamiseen liittyvät olosuhderajoitukset.....	5
10 Onnettomuuksien kirjaaminen ja ilmoittaminen.....	5
11 Liite 1 Leikkikentän opastetaulu.....	6
12 Liite 2 Leikkikentän onnettomuuden ilmoituslomake.....	8
13 Liite 3 Ilmoitus vaaraa aiheuttavasta kuluttajapalvelusta.....	9
14 Liite 4 Leikkikentän tarkastus- ja huoltokirja.....	10

1 Yleistä

Leikkikentät ja leikkivälineet ovat kuluttajaturvallisuuslainsäädäntöön kuuluvia palveluita ja tavaroita, jonka mukaisesti niistä ei saa aiheutua vaaraa käyttäjille. Vastuu turvallisuudesta on leikkivälineiden valmistajalla, leikkikentän ylläpitäjällä ja omistajalla. Tämä asiakirja on tehty vaarojen tunnistamiseen ja riskien hallitsemiseen sekä niistä tiedottamiseen. Asiakirjasta selviää leikkikenttien ja lähiliikuntapaikkojen sijainti, vastuuhenkilöt, riskien hallinta, tarkastukset, kunnossapito ja toiminta onnettomuustilanteissa.

1.1 Leikkikentät viheralueilla

Eteläpään matkailukeskus Eteläpäätie 2 29810 Siikainen
Pikku Siika Reippaantie 11 29810 Siikainen

1.2 Leikkikentät päiväkotien pihoilla

Päiväkoti Pikku-Santra Reippaantie 12 29810 Siikainen

1.3 Leikkikentät koulujen pihoilla

Siikaisten yhtenäiskoulu Lauttijärventie 8 29810 Siikainen

2 Palvelun tarjoaja

Siikaisten kunta, Kankaanpääntie 1 a, 29810 Siikainen, kirjaamo@siikainen.fi

3 Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt ja varahenkilöt

Siikaisten kunta, Tekninen toimi, Kankaanpääntie 1 a, 29810 Siikainen

Leikkikenttien turvallisuuden ja ylläpidon vastuuhenkilö:
tekninen johtaja Anne Järvenranta 044-7201028, anne.jarvenranta@siikainen.fi

Koulun rehtori ja lastentarhanopettajat vastaavat leikkikenttien käytön turvallisuudesta, kun niitä käytetään heidän toimintaansa koulu/hoitopäivän aikana.

Leikkikenttien käyttöönottotarkastukset, vuositarkastukset, toiminnalliset tarkastukset ja silmämääräiset tarkastukset tekevät teknisen toimen kiinteistöhoitajat.

4 Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset

Siikaisten kunta (palvelun tarjoaja) on vastuussa siitä, että leikkikenttä on turvallinen käyttäjille. Turvallisellakin leikkikentällä saattaa sattua onnettomuuksia ja ne ovat tyypillisesti erilaisia haavoja, putoamisia, juuttumisia tai törmäyksiä. Leikkivälineiden väärä käyttö voi myös johtaa onnettomuuteen. Lisäksi leikkikentän kunnostustyöt sekä lähistöllä olevat tiet ja vesistöt saattavat aiheuttaa onnettomuuksia. Leikkikenttien kunnossapitotöiden yhteydessä on niiden käyttö kielletty.

5 Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi tai tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi

Tietynlainen riskitaso on hyväksyttävä leikkikentillä, jotta lasten leikkimisestä ei tehdä liian rajattua. Leikki on sattumanvaraista toimintaa ja sen tarkoitus on tarjota lapsille haasteita. Oikein suunniteltu, rakennettu, säännöllisesti tarkastettu ja huollettu leikkikenttä on kontrolloitu ympäristö, josta on vakavan vaaran aiheuttajat poistettu. Leikkikenttiä koskevia standardeja noudatetaan ja leikkivälineiden turva-alueista tehdään riittävän suuret. Leikkialuetta rajataan aidalla, jos lähistöllä on erityistä vaaraa aiheuttavia tekijöitä. Rakentamisvaiheessa riskejä minimoidaan suunnitelmaa noudattamalla ja leikkivälineiden oikeaoppisella asentamisella.

Koulujen ja päivähoidon yksiköiden henkilökunta tarkkailevat alueella olevia laitteita ja ilmoittavat turvallisuuteen liittyvät puutteet leikkikenttien vastuuhenkilölle.

Tarkastukset leikkikentille tehdään säännöllisesti ja niissä huomioidaan riskejä aiheuttavat tekijät, jolla saadaan parannettua turvallisuutta. Tarkastusten perusteella tehdään tarvittavat huollot ja korjaukset, jolloin leikkikenttä ja sen välineet mahdollistavat jatkuvasti turvalliset leikkiolosuhteet.

Tarkastusten, huoltojen ja onnettomuuksien dokumentoinnilla pystytään tunnistamaan riskejä aiheuttavia tekijöitä ja puuttumaan niihin sekä osaltaan parantamaan leikkikenttien turvallisuutta.

6 Ohjeet erilaisia kohdan 4 mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten

Onnettomuustilanteita varten leikkikentillä ja lähiliikuntapaikoilla on opastetaulu (liite 1), josta löytyy ohjeet avun hälyttämistä varten. Opastetaulu sisältää paikan nimen, osoitteen, ylläpitäjän yhteystiedot sekä hätänumeron. Käyttäjien toivotaan ilmoittavan ylläpitäjälle mahdollisista turvallisuuspuutteista, jolloin saadaan vaaranpaikat poistettua nopeasti.

Ohjeet onnettomuuden varalle

1 Arvioi onnettomuuden vakavuus ja toimi opastetaulun mukaisesti

2 Leikkikenttien vastuuhenkilöt ja tarkastuksien suorittajat perehtyvät mahdollisimman pian onnettomuuden vakavuuteen sekä syyhyn. Jos on aiheutunut hengen tai vakava vaara, niin leikkiväline asetetaan välittömästi käyttökieltoon. Väline eristetään esim. lippusiimalla ja varustetaan kyltillä ”onnettomuuden takia käyttökiellossa”. Jos lievä onnettomuus tai leikkiväline ei ole syytä onnettomuuteen niin välinettä ei laiteta käyttökieltoon.

3 Leikkikenttien vastuuhenkilö ja tarkastuksien suorittajat pitävät paikan päällä palaverin, jossa päätetään välineelle tehtävistä toimenpiteistä. Vastuuhenkilö tai käyttäjä laatii ilmoituslomakkeen liite 2. Ilmoituslomakkeen voi toimittaa osoitteeseen Siikaisten kunta, Tekninen toimi, Kankaanpääntie 1 a, 29810 Siikainen tai anne.jarvenranta@siikainen.fi tai kirjaamo@siikainen.fi.

4 Vakavasta onnettomuudesta leikkikenttien vastuuhenkilö tiedottaa valvontaviranomaista, TUKES, Ilmoitus vaaraa aiheuttavasta kuluttajapalvelusta liite 3.

7 Palvelun tarjoamisessa mukana olevien perehdyttäminen ja kouluttaminen turvallisuusasioihin

Turvallisuusasiakirja tulee käydä läpi leikkipaikkoja käyttävien työntekijöiden kanssa. Uudet työntekijät perehdytetään asiakirjan sisältöön ja asiakirja liitetään työpisteen perehdyttämisaineistoon.

Rakentamiseen, huoltoon ja tarkastuksiin osallistuvat kiinteistöhoitajat perehdytetään asiakirjaan sekä kertaavat sisällön säännöllisesti.

8 Palvelussa käytettävät tilat, rakenteet, välineet, reitit, eläimet, henkilön-suojaimet ja muu tarpeisto sekä niitä ja niiden huoltoa koskevat vaatimukset

Leikkikentillä käytetään pääosin tehdasvalmisteisia leikkivälineitä ja niihin liittyviä tiloja ja rakenteita. Leikkikenttäalueet rajataan omaksi toiminta-alueeksi aidalla ja alueen sisällä on koirien ulkoluuttaminen sekä ajoneuvoilla ajo kielletty.

Uudelle leikkikentälle tehdään **käyttöönottotarkastus** ja käyttöönoton jälkeen tehdään kolmen tasoista tarkastuksia: **silmämääräinen tarkastus, toiminnallinen tarkastus ja vuositarkastus**. Tarkastuksissa on oleellista havaita mahdolliset puutteet ja viat sekä niistä tehdään riskiarvioinnin perusteella korjaamisen aikataulut.

Käyttöönottotarkastus tehdään ennen käyttöönottoa. Välineet tarkastetaan yksityiskohtaisesti ja mahdollisiin asennusvirheisiin puututaan. Jos havaitaan puutteita, ne korjataan ennen käyttöönottoa. Samalla uusi leikkikenttä otetaan tarkastustoiminnan ja ylläpidon piiriin.

Silmämääräinen tarkastus tehdään noin 1-2 viikon välein kiinteistöhoitajien toimesta. Tarkastuksessa havaitaan ja mahdollisuuksien mukaan korjataan vaaratekijät, jotka johtuvat ilkevallasta, normaalista käytöstä tai sääolosuhteista. Tarkastetaan myös huoltoväylien kulkukelpoisuus.

Toiminnallisessa tarkastuksessa noin kolmen kuukauden välein tai leikkivälineen valmistajan ohjeiden mukaisesti tehdään yksityiskohtaisempi tarkastus, jossa tarkastetaan välineiden toiminta ja ehjyys. Erityinen huomio kiinnitetään kiinteästi asennettuihin osiin ja kulumisesta aiheutuviin vikoihin.

Vuositarkastus tehdään kerran vuodessa välineiden, perustusten ja pintojen turvallisuuden kokonaistason selvittämiseksi. Vuositarkastus on ennakoiva tarkastus tulevista toimenpiteistä. Siinä arvioidaan välineiden kestävyys vuodeksi eteenpäin keskimääräisellä käyttöasteella ja siinä ennakoitetaan tulevat korjaustarpeet.

Huolto sisältyy em. silmämääräisiin, toiminnallisiin ja vuosittaisiin tarkastuksiin:

- porttien ja aitojen kunto sekä lukitus
- alueen valaistuksen kunto
- alueen puut (lahovauriot) ja pensaat (piikkipensaat, myrkylliset kasvit)

- irtokivet, laudan pätkät, kepit ja muu irtotavara poistetaan leikkipaikalta
- erityinen huomio lasin siruihin ja muihin vaarallisiin roskeisiin (tupakan tumpit)
- eläinjätökset siivotaan pois
- irtokalusteet siirretään niille varatuille paikoille
- keinujen, liukumäen alapään ja karusellin ympäristön montut täytetään
- ruuvien kiristäminen ja ulkonevien naulojen sisään lyöminen
- puuttuvien muovitulppien asentaminen
- keinujen vaihto, korkeuden säätö, ketjujen katkaisu ja kuluneiden sakkeiden vaihto
- turva-alustojen harjaus ja turvahiekan tasoittaminen (tarvittaessa lisäys)
- laakereiden voitelu

Korjaukset pyritään tekemään heti tarkastusten yhteydessä ja käyttäjien ilmoitusten jälkeen.

Kaikki tarkastus-, huolto- ja korjaustoimenpiteet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Paikan päällä kirjataan valvontavihkoon tiedot tapahtumasta. Dokumentoinnin avulla pystytään tunnistamaan riskejä aiheuttavia tekijöitä ja puuttumaan niihin sekä parantamaan leikkikenttien turvallisuutta.

9 Palvelun tarjoamiseen liittyvät olosuhderajoitukset

Leikkikentillä ei ole talvikunnossapitoa. Talviaikana ei pystytä takaamaan kaikilta osin turvallisuutta leikkialueilla. Esimerkiksi putoamisalustojen jäätyminen tuo turvallisuusriskin.

Koulun rehtorin ja lastentarhanopettajien vastaavien on talviaikana arvioitava leikkivälineiden käytömahdollisuudet ja tarvittaessa rajoitettava käyttöä.

10 Onnettomuuksien kirjaaminen ja ilmoittaminen

Palvelun tarjoajan tietoon tulleet onnettomuudet ja vaaratilanteet kirjataan Leikkikentän onnettomuuden ilmoituslomakkeeseen (liite 2). Onnettomuus ja vaaratilanneilmoituksen voi tehdä myös leikkipuiston käyttäjä, kunnossapitoyöntekijä tai kuka tahansa onnettomuuden tai vaaratilanteen havainnut henkilö. Onnettomuus- ja vaaratilanneilmoitus käsitellään heti ilmoituksen saavuttua. Jatkotoimenpiteistä vastaavien tapahtumien ennaltaehkäisemiseksi sekä aikataulusta ja toimenpiteiden vastuuhenkilöstä päätetään ilmoitusta käsiteltäessä. Ilmoitus toimitetaan onnettomuuden tai vaaratilanteen vakavuudesta riippuen esimerkiksi viranomaistahoille.

Vakavista onnettomuuksista ja vaaratilanteista turvallisuusvastaava on velvollinen tekemään kuluttajaturvallisuuslain 8§:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaisen ilmoituksen. Ilmoitus tehdään Tukesin ”Ilmoitus vaaraa aiheuttavasta kuluttajapalvelusta” -lomakepohjalla sähköpostitse osoitteen kirjaamo(at)tukes.fi. Lomake on saatavilla Tukesin www-sivujen kautta:

<https://www.suomi.fi/palvelut/lomake/ilmoituslomake-vaaraa-aiheuttavasta-kuluttajapalvelusta-turvallisuus-ja-kemikaalivirasto-tukes/590d65a1-f568-4078-96aa-3311d3064ad1>

11 Liite 1 Leikkikentän opastetaulu

**Yhtenäiskoulun leikkikenttä
Lauttijärventie 8
29810 Siikainen**

**Ylläpitäjä:
Siikaisten kunnan tekninen toimi
Anne Järvenranta puh. 0447201028
Kiinteistöpäivystys puh. 0447201029**

**Yleinen hätänumero
112**

**Päiväkoti Pikku-Santran leikkikenttä
Reippaantie 12
29810 Siikainen**

**Ylläpitäjä:
Siikaisten kunnan tekninen toimi
Anne Järvenranta puh. 0447201028
Kiinteistöpäivystys puh. 0447201029**

**Yleinen hätänumero
112**

**Eteläpään leikkikenttä
Eteläpäätie 2
29810 Siikainen**

**Ylläpitäjä:
Siikaisten kunnan tekninen toimi
Anne Järvenranta puh. 0447201028
Kiinteistöpäivystys puh. 0447201029**

**Yleinen hätänumero
112**

**Pikku Siika leikkikenttä
Reippaantie 11
29810 Siikainen**

**Ylläpitäjä:
Siikaisten kunnan tekninen toimi
Anne Järvenranta puh. 0447201028
Kiinteistöpäivystys puh. 0447201029**

**Yleinen hätänumero
112**

12 Liite 2 Leikkikentän onnettomuuden ilmoituslomake

Siikaisten kunta/Tekninen toimi Kankaanpääntie 1 a, 29810 Siikainen puh. 0447201028, e-mail: anne.jarvenranta@siikainen.fi
ONNETTOMUUS JA VAARATILANNEILMOITUS/LEIKKIPUISTOT
Täytä lomake onnettomuuden tai vaaratilanteen jälkeen ja toimita se yllä olevaan osoitteeseen joko postitse tai sähköpostilla
Henkilötiedot Nimi: _____ Osoite: _____ Puh: _____
Onnettomuuden tai vaaratilanteen tapahtumapaikka ja -aika:
Kuvaus onnettomuudesta tai vaaratilanteesta:
Mahdollisten vammojen laatu ja loukkaantuneiden määrä:
Käyttikö loukkaantunut terveydenhuollon palveluita: Pvm ja kellonaika

Tapahtumasta on otettu yhteyttä:

- Poliisi
 Pelastuslaitos
 Leikkikenttien vastuhenkilö
 Vakuutusyhtiö

PVM, nimi, nimen selvennys ja puhelinnumero

____/____. 20_____

13 Liite 3 Ilmoitus vaaraa aiheuttavasta kuluttajapalvelusta

Tällä lomakkeella toiminnanharjoittaja ilmoittaa Tukesille kuluttajapalvelusta aiheutuneesta vaarasta, kuten palvelussa tapahtuneesta onnettomuudesta, vaaratilanteesta, vakavasta läheltä piti -tilanteesta tai muusta palveluun liittyvästä vaarasta.

Lähetä täytetty lomake sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@tukes.fi.

1. Palvelun tarjoajan yhteystiedot ja yhteyshenkilö/ ilmoittaja:

2. Tiedot tarjottavista palvelusta (palvelun tarjoajan toimiala, tarjottavat palvelut sekä palvelu, jossa onnettomuus/ vaaratilanne on tapahtunut:

Asiakkaiden määrä/ vuosi:

3. Millainen onnettomuus / vakava läheltä piti -tilanne palvelussa on sattunut (kuvaus mitä tapahtui, missä tapahtui, milloin tapahtui, miten palvelu oli puutteellinen tai viallinen):

Osallistujien lukumäärä:

Sääolosuhteet (jos ulkona):

Loukkaantuneiden lukumäärä:

4. Kuvaus aiheutuneesta vahingosta sekä tiedot vahingoittuneesta (ikä, sukupuoli jne.):

6. Syyt tapahtumalle ja mitä olette tehneet tai aiotte tehdä, ettei vastaavia onnettomuuksia / vakavia läheltä piti –tilanteita pääse syntymään (toimenpiteet ja aikataulu)?

14 Liite 4 Leikkikentän tarkastus- ja huoltokirja

Leikkikenttä:
Tarkastustyyppi: Viikkotarkastus ___ Toiminnallinen tarkastus ___ Vuositarkastus

TARKASTETUT VÄLINEET

Huom! Havaitut puutteet korjataan siltä osin kuin se on mahdollista. Jos korjaaminen ei ole mahdollista, on epäkohdasta ilmoitettava turvallisuusvastaavalle.

Tarkastettava asia	Kyllä	Ei	Huomautus
Viikkotarkastus , suoritetaan 1-2 viikon välein			
Onko leikkikenttä yleisilmeeltään siisti? Roskien ja muun ylimääräisen tavaran poistaminen. Roska-astioiden tyhjennys			
Ovatko putoamisalustat ja kulkuväylät puhtaat? Tarkistus ja puhdistus.			
Ovatko leikkivälineet kunnossa? Korjaus tai ilmoitus turvallisuusvastaavalle.			
Toiminnallinen tarkastus , suoritetaan 3 kk:n välein			
Onko turva-alusta kunnossa ja riittävä? Tarvittaessa kunnostus ja turva-alustan lisäys.			
Onko runkorakenteet ja liitokset kunnossa? Tarvittaessa uudelleenkiristys.			
Ovatko kuluvat osat; vaijerit, köydet, verkot, laakerit kunnossa? Tarvittaessa kiristys, voitelu, korjaus ja viallisten osien vaihto.			
Vuositarkastus , suoritetaan kerran vuodessa			
Onko leikkivälineissä ruoste- ja lahovaurioita? Tarkastaminen ja huolto.			
Onko pintakäsittely kunnossa? Tarvittaessa uudelleenkäsittely.			
Ovatko ruuvit ja pultit kireällä? Kiristys			
Ovatko pöytä- ja penkkiryhmät riittävän etäällä leikkivälineistä? Tarvittaessa uudelleensijoittelu.			
Ovatko aidat, portit ja kyltit kunnossa? Tarvittaessa korjaus.			
Muut huomiot ja epäkohdat			
Tarkastuspäivämäärä:			
Tarkastajan allekirjoitus ja nimenselvennys:			
Tarkastajan puhelinnumero:			